

Datum: 2026-06-02
Handläggare: Pernilla Melin
Diariernr: 2026.134 KUN

Kultur- och utbildningsnämnden

Biblioteksplan 2027-2030 för Alingsås kommun

Ärendebeskrivning

Enligt bibliotekslagen (2013:801, § 17) ska varje kommun anta en biblioteksplan för den verksamhet som bedrivs inom biblioteksområdet. Av skollagen (2010:800, § 2 kap. 36 §) framgår att en skolhuvudman antingen kan anta en särskild skolbiblioteksplan eller beskriva skolbiblioteksverksamheten inom ramen för den biblioteksplan som antas enligt bibliotekslagen.

I Alingsås kommun beskrivs den samlade biblioteksverksamheten i en gemensam och övergripande biblioteksplan. Planen omfattar såväl folkbibliotek som skolbibliotek och utgör därmed kommunens samlade styrdokument för biblioteksverksamheten. Genom en samlad plan skapas förutsättningar för helhetssyn, samordning och långsiktig utveckling av kommunens samlade biblioteksverksamhet.

Med utgångspunkt i denna plan upprättar och beslutar ansvariga nämnder om separata årliga skolbiblioteksplaner och handlingsplan för folkbiblioteket.

Alingsås kommuns biblioteksverksamhet omfattar såväl folkbibliotek som skolbibliotek vid kommunens grundskolor, anpassade grundskolor och gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan och vid Alströmergymnasiet. Folkbiblioteket och gymnasiebiblioteket tillhör organisatoriskt Kultur- och utbildningsnämnden, medan skolbiblioteken inom grundskolan lyder under Barn- och ungdomsnämnden. Biblioteksplanen omfattar samtliga bibliotek i kommunen och sammanför deras verksamheter i ett gemensamt strategiskt dokument.

Planen gäller för perioden 2027–2030 och syftar till att tydliggöra den strategiska inriktningen för den kommunala biblioteksverksamheten. Den anger tre prioriterade utvecklingsområden, med tillhörande förflyttningar, som ska vägleda bibliotekens utvecklingsarbete under planperioden.

Folk- och skolbiblioteken kommer under perioden 2027–2030 fokusera på tre strategiska utvecklingsområdena med tillhörande förflyttningar till varje utvecklingsområde. Dessa tar sin utgångspunkt i uppdragen i bibliotekslagen och skollagen men följer också några av de strategiska utvecklingsområdena som återfinns i den regionala biblioteksplanen för Västra Götalandsregionen 2024–2027.

De tre områdena är:

- läsfrämjande
- vidgat deltagande
- digitalisering

De strategiska utvecklingsområdena är gemensamma för både folk- och skolbibliotek och förutsätter god samverkan mellan biblioteken i kommunen.

Förvaltningens yttrande

Skolbibliotekens roll regleras i skollagen (2010:800). Från och med den 1 juli 2025 har ändringar i lagen avseende skolbibliotek trätt i kraft. Ändringarna syftar till att tydliggöra bestämmelserna om elevers tillgång till skolbibliotek och att reglera tillgången till ändamålsenliga skolbibliotek inom skolväsendet.

De nya bestämmelserna innebär att elever i skolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Om verksamheten tillhandahålls på annan plats ska huvudmannen i skolbiblioteksplanen redogöra för hur tillgången säkerställs, hur verksamheten organiseras för att uppnå sitt syfte samt ange de särskilda skäl som ligger till grund för detta. Sådana skäl kan exempelvis vara att flera skolenheter delar skolbibliotek eller att verksamheten bedrivs i integrerade lokaler tillsammans med ett folkbibliotek.

För Alingsås kommun sker denna redovisning i respektive skolhuvudmans årliga skolbiblioteksplan. Där framgår hur huvudmannen uppfyller kraven i skollagen, inklusive hur skolbiblioteksverksamhetens ändamål ska uppnås samt, i förekommande fall, vilka särskilda skäl som motiverar en annan placering än den egna skolenheten.

Den kommunövergripande biblioteksplanen sträcker sig över fyra år, medan förutsättningarna för tillgång till skolbibliotek kan förändras från år till år. Genom att årligen anta skolbiblioteksplaner kan sådana förändringar hanteras och redovisas löpande utan att den övergripande planen behöver omprövas av kommunfullmäktige vid varje tillfälle. Utöver lagkraven ska de årliga skolbiblioteksplanerna även beskriva hur de strategiska utvecklingsområden som anges i den kommunövergripande biblioteksplanen ska genomföras och följas upp.

Arbetet med kultur- och utbildningsnämndens skolbiblioteksplan för 2027 genomförs under hösten 2026.

Kultur- och utbildningsnämnden har i detta ärende att ta ställning till de delar i föreslagen biblioteksplan som direkt berör folkbiblioteks- och skolbiblioteksverksamheten inom nämndens ansvarsområde

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser, kostnader för folk- och skolbiblioteksverksamheten ryms inom befintlig ram.

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden ställer sig bakom förslag till Biblioteksplan 2027–2030 för Alingsås kommun och översänder planen till kommunfullmäktige för antagande.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Nicklas Kosterlind Faritzson
Förvaltningschef

Maria Spertina
Verksamhetschef